

הוועדה המשוחפת
 הראשית של הרשות הישראלית להחזרת הפליטים ונציגות הפליטים הערביים, לפי שהצטיירה לענין הציר שמזאל בק, בציר שפורסם לפני שש שנים בהעולם הזה (877), בציר נראה מופתה ישראלי מסביר לחברים הערביים את תוכניות השיקום של הממשלה.

מה זה כבוד ערבות? חוזרים שרי ישראל על אזהרה חמורה: המדינה עומדת בפני בעייה ממאירה של מחסור בידים עובדות. יהיה צורך לגייס נשים וזקנים לעבודה. אחרי שתביע שנה של עלייה בלתי-מוגבלת, בהן קלטה המדינה בממוצע 100 אלף עולים לשנה — משועת המדינה לפועלים, לחקלאים, לעובדים מכל הסוגים.

איתה שעה מכריזים שרי-המדינה על תוכניות לקליטת המיליון השלישי, תוך עשר השנים הבאות — שוב עליה של 100 אלף איש לשנה. אלא שהפעם שוב אין איש יודע בדיוק מניין לקחת מיליון זה. מקורות העלייה פשוט נדלדלו, לפי שעה.

שתי עובדות אלה — המחסור בידים עובדות, והנכונות לקלוט מיליון איש — הן הרקע המציאותי לדיון על קליטת הפליטים הערביים שיבחרו בשיבה לישראל. במאמרנו הקודם הגענו לכלל מסקנה שיש להתכונן לשיבתם של 200 אלף פליטים, תוך עשר שנים — היינו לשיבת 20 אלף נפש בכל שנה.

במדינה בה הסרטים עובדים, ובה קיים תכנון מעשי לקליטת מיליון חושבים ניספים, לא תהיה זאת בעייה כלכלית חמורה ביותר.

★ ★ ★

הנציב להחזרת הפליטים

איך יחזרו הפליטים? לפי איזה סדר? מי יקבע את התור? כיצד ייקבעו העדיפויות?

קבענו בראשי-הפרקים של תוכניתנו כי "תור החוזרים יקבע על-ידי המדינה, תוך התחשבות בגורמים הכלכליים והבטחוניים". זוהי אחת התביעות המרכזיות, אשר המדינה חייבת לעמוד עליהן. כי בה תלויה במידה רבה הצלחת הפתרון — לטובת כל הצדדים. אף כי החששות מפני שיבת הפליטים מפרוים באופן היסטורי, הרי יש בהם גרעין של אמת. חזרה מבוהלת, בלתי-מתוכננת וכפויה, יכולה באמת לעורר בעיות בטחוניות וכלכליות חמורות ביותר. לא כן פתרון שיבוצע בצורה תוכניתית ויעילה.

למחרת הודעתה התגייסה של נציגי-המדינה על המדיניות החדשה לפתרון בעיית-הפליטים,

אמת אורי אבנרי

תקום בישראל הרשות להחזרת הפליטים. תהיה זאת ועדה בינמשרדית, בה ישתתפו נציגי משרד-הבטחון, משרד-האוצר, משרד-המסחר-התעשייה, משרד-החקלאות, משרד-המשטרה, משרד-התיירות והתרבות, משרד-הסעד ומשרד-הבריאות. אם כבר יהיה קיים או מיניסטרונין מיוחד לעניני המרחב ישתתף, כמישן, גם נציגו.

בראש הרשות יעמוד הנציב לעניני הפליטים — אדם בעל תנופה ומעוף, שיש לבהרו מבין כוחות-הביצוע המעולים ביותר במדינה.

לנו הרשות הזאת יגיעו הרוחניים של העדויות המשותפות שחקרו את רצון הפליטים, אם יתברר, למשל, בתום החקירה, כי 200 אלף פליטים בחרו בשיבה, הוכל הרשות לגשת לעבודה המעשית, בהנהגת המדיניות החדשה התחייבה המדינה להחזיר את הרוצים-בכך בעשר מכתות שנתיים שוות. לכן הבורר הרשות ב-20 אלף הפליטים שיוחזרו בשנה הראשונה של הביצוע. כיצד תעשה זאת?

★ ★ ★

בחירה באמצעות מכונות

בעת המיושאל של הפליטים, תמלאנה הוועדות המעורבות שאלון מפורט ביותר על כל משפחה פליטים. שאלון זה יכלול את כל השאלות הדרושות לגבי הרוב המשפחה, עברה, חינוך בניה, כושרם ומקצועי, ועוד ועוד.

שאלונים אלה יימסרו למכונות-המיון הגדולות של הרשות, כך תיווצר כרטיסיה אדירה של כרטיסים בנוקדים, שיכלול את כל האינפורמציה על זהות הפליטים המבקשים להחזר. בבואה לבחור את המועמדים הראשונים לשיבה, תקבע הרשות את ההנהיה ההגיונית כי לראשונה יחזור התומר האנושי הבטוח ביותר, הנהיה ביותר לקליטה.

בשיבת הוועדה הבינמשרדית יקום, למשל, נציג שרותי-הבטחון ויקבע: אנו רוצים בפליטים בגיל העמידה, שיש להם ילדים מתחת לגיל בית-הספר. לדוגמה, זהו האלמנט הבטיח ביותר — הילדים לא ספגו חינוך עיון שיטתי, ואילו ההורים נמצאים בגיל שירחיק אותם מהרפתקאות מסוכנות.

אחריו יקום נציג משרד-החקלאות ויקבע: יש במדינה כרוכך אלפי דונמים של אדמה חרויה, שאינה מתאימה לעיבוד בטרקטורים, ועל כן נשארו בלתי-מעובדים. על אדמה זו אפשר ליישב מיד כרוכך אלפי פליטים שעיבודו בעבר אדמות מסוג זה.

נציג משרד-המסחר-התעשייה יקבע: בעיירות הפיתוח הבאות יש צורך בכרוכך אלפי אנשים שאפשר להקנות להם בנקל כושר טכני מסוים. (יתכן כי האיש יציע לכונן מיד קורסים מתאימים להכשרה מקצועית בתחנות-התלטים, כדי שהפליטים ירכשו את המקצועות הדרושים לפי התיכנון, עוד בתקופת המתנתם לשיבה).

נציג משרד-התיירות-התעופות ידח על אפשרויות הקליטה של בתי-הספר החדשים, דבר שיספיק על היקף המשפחות שתיבחרנה לשיבה באותה שנה. וכן הלאה וכן הלאה. אחרי שיוכאו כל השבוע כי הצרכים וההסתגיגיות של כל המשרדים הממשלתיים, יהיה ברור למדי אילו משפחות מעוניינות הרשות לקלוט בשנה הראשונה. הנחיות אלה יועברו למכונות-המיון החדישות. כרטיסי כל משפחות הפליטים יועברו דרך המכונה — שתוציא בנקל את 4000 המשפחות המתאימות ביותר להנחיות אלה.

יהיו אלה 4000 המשפחות שיוחזרו בשנה הראשונה. אל נשלה את עצמנו כי בכך היסלנו את כל הסכנות והבעיות. כל פעולה חברתית כרוכה בסכנות, ותמיד תתעוררנה בעיות בלתי-צפויות. אולם התיכנון היעיל וההגיוני

מסדות

המשרדה. לאחר שנים אחדות על התוף הצלח הימאי סוף סוף לקבל עבודה כתי כואו על אונייה-המשא הרחוקה של ערבה להפליג לארצות-הערות. נצאנו לקבל את תפירת הוועדה שליו הרוץ הנלוצית לשטר הוועדה "שש מיכאל דגן"

עכשיו שירות מספר, נמנה החנוך בעל פניה כשפיע הוועדה את שמו, וקם "אף זה אתה" קם. אנתנו נתפשים אתך פבר הרבה זמן" דגן הפל לתא המפטר שבמל. מהצדדים הנלוו בהסבר משטרתי יבש. "אתה עצור" אתה עמוין נמלט" דגן נבה להפטר כי מעונו לא היה מעונו בעודיה תלולית כלשהי ולכן אינו יכול להחשב כפועל ומודא ולא כפועל. הספר לא תלול. הא העלה לקרוקורככת ונטלה לבארשבע בלחיי שוער.

במשטרה בארשבע הפזרו לו כי לפני שנתיים, שעה שעבד כטרקטוריסט על טרקטור של מחלקת עבודות ציבוריות ניתק כבל טלפון של משרד הדואר. השוטר הסיר בידו כי הוואר תבע נוקים והמשטרה לא הצליחה לאתר את דגן מזה שנתיים. "זה ענין פשוט, תודה ונמור מהר" ניכה השוטר בכאר שבע לעזור דגן.

אך דגן (32) שהניע ארצה בשחייה לאחר שקפץ מעל סיפון אונייה-המשא הווערת של האציל, אלמלינה, טיוב להשלים עם ה עובדה כי הוא עבריין נמלט. לא הודה. רק לתם על ערבות ושותר.

בני מסמך — אין ערבות. כעבור ימים מספר חזר לבאר שבע — הפעם בי ליחית עורר-הדיון אברהם פישמן. הם ביקר של לראות את גליון האישום-המסמך לא נמצא. השוטר אשר טיפל בענין נעלם. "אם אין אישום, אין ערבות" הודיע דגן, בסרבו לתת ערבות. השוטרים סירבו.

פישמן מיהר אל השופט אליהו נאוי, ביקש להחזיר לו את הסכום ששילם כי גולל לפניו את כל הסיפור. נאוי ציחה להחזיר מיד את סכום הערבות.

כאשר הופיע דגן כעבור ימים מספר במשטרת הנמל היכו לעומתו השוטרים בחביבות. "אנו מצטערים, אבל העיקר של הכל נגמר" — נגן הודה להם, עלה פני אוניה אחרת — הרחנלבוט, והסליג לידיו, הבטיח כי הובר הראשון שיעשה בשובר יהיה לתבוע פיצויים מהמשטרה על מעצרו והגזים שנגרמו לו.

משפט התכנה המאיימת

חידה: "בעל הי מסוכן מטבע בריאותו. שיגור חרות ויש לו תכונות אכזריות — ועל כל אדם ברדעת לאחוז באמצעי-החיות מפניו. מנהגו לנשוק כל זר ותלש או קטן, כשהוא מבחין, מתוך אינסטינקט אנוכי, שאפשר להתגבר עליו" מה זה? איש אחד שהציע, השבוע, כיתרון לחידה היה שופט השלום יהודה טרייביש. התיה המחרידה שטרייביש תיאר במילים אלה בגוף פסק-דינו: כלב קטן.

היה זה כשהגישו המשטרה משפט נגד הפועל יעקב גרינשטיין, על שבמשך חמש שנים לא הש בסקנה העמיה מכלבו הועיר לילדי הסביבה, איפשר לו, על-ידי פחותו ורשלנותו הפלילית", לטרט ילד בן ארבע.

נוסף להגדרה הקולעת יגן טרייביש את הפועל ב-40 לירות. אלא שנמצא מי שחלק על פיתרון חידה של השופט טרייביש, כאשר הובא ספק-הדיון לערעור, בפני בית המשפט המחוזי, בהרכב של שלושה שופטים, לא יכלו השופטים להסתייר את חיוכי-הם, מסלו את הרשעתו של גרינשטיין.

הווי פוגע בננוב פזור.

שאלונים גנבו אקדה-מלכות חורה בלוי חז על הדקדק פורסמה המשטרה מודעות ה מבקשים את הנזבים להוחר. . . כל דא" לים נעצור. בקריית-גת, נעצר משח אלמי על התפרעות במקום ציבורי, בשעת שכרות . . . קנייה במשיכה. בעכו, לאחר שצער בן 15 נהג להכניס מיט ברזל לבקע של קיר בית-הרושת למאנטיים, לסחוב בדרך זו את המאנטיים הקטנים, נעצר הילד על פי תלונת בעלי-המפעל. . . סיפון מקצועי. בירושלים, שעה שפקח עי רוני בא לגבות קנס עירוני על אי-הסרת אישפה מחצר בית בשכונת וולת-איים, הת חלק על שיירי-מוזן המפורים בחצר הבית, שבר את רגלו.

משטרה הומלת

מיכאל דגן היה נרגש מאוד כאשר נכנס בסער נמל חיפה לפונה לעבר תחנת * אחת מיהפיות האגדה היוונית, אשתו של הקטור, גיבור טרויה.